

Tsak a' mi van,

A' már egy néhány esztendőktől fogva nagy hírekhez szokott fülek tsak alig ha minden órán lafsabb, de annyival kellemetesebb hangú hírekhez nem fogják szoktatni füleiket. A' hírekre nézve, ezen minden hírek kútfeje *Béts* már most éppen olyan, mintha az egész Világ alunnék. Az idő olyan, mintha a' föld gollyobílsa az el-rothadáshoz kívánna készülni; szüntelen való hideg esős idők járnak éjjel nappal *Bétsben*, és az itt esmeretlen sárt már 14 napjától fogva úszszuk egymás után. — A' mi külső Levelezőink tsak a' rendkívül való termésről, az égésekről, és némely Goposztévők tolvajságairól tudósítanak bennünket. — *Debretzenben* bizonyos Afiszonyok fogattattanak el, kiknél gyújtogató eszközök találtattanak. Ezek, akár magok, akár mások ingerléséből tselekedtek az efféle Istentelenséget, ha réájok talál bizonyosodni, meg lakolnak. — A' *Debretzeni Ref. Kollégyomnak* a' mijét le petsétlették vala, *T. Sinay Ur*, *Bétsből* lett haza érkezésével a' petséteket mindennünnen le szaggatta. — A' *Debretzenben* vólt Német Katonák azon nagy égés után, minden parantsolat nélkül a' közelebb való Helységekbe kiköltöztenek, hogy a' rettentő káron megleseredett és felzúdult nép miatt valami rossz következés ne legyen. — A' Török ágyuk hajókra rakattak, és vitetnek *Budáról Belgrád* és más Török Várokhá vizsgálva a' Békeesség kötés szerint. — Már *Oláh Országban* egy Katonánk lintsen, a' mint írják, az utolsó csoport ezen hón. 9 dikén indult ki onnan, és már az *Oláh Országi Hertzeg helyt van Bukoresiben*. — — — Minden Basák és Elöljárók kemény parantsolatot vettének a' Portától, hogy a' Keresztényekkel illendőképpen bánnyanak, és senkit eddig való tselekedetekért tsak meg se szollittsának,

Egyedül a' *Bosnyákok* morgalódnak, és a' mint *Likából* írják, *Czettint* és *Lika* Várait, a Békeféség kötés szerint nem akarják nekünk által engedni; de e' csak üress nem akarás; mert a' hol a' nagyobbak akarnak, a' kisebbek hiába nem akarnak. — A' következő Aufr. Belgiumi Helytartó fő Hertzeg *Károly* 20 dikban Prágából Belgiumnak vette úttyát. Még a' *Palatinuson* és *Josef* fő Hertzegen kívül senki nem érkezett vissza az Udvarba; de a' F. Királynét minden órán várjuk a' fő Hertzegekkel és Hertzeg *Alszonyokkal*, F. Urunk pedig 4. Okt. váratik. — Minthogy Erdélybe bé érkeztek az ott fekvő fegyveresek, a' többi mennek a' magok nyugvó szállásokra, és nagy költöző mozgás van a' fegyvert viselő nép között. — Némely Levelekben azt olvassuk, hogy a' szabadságra bocsátott Pruszus Katonák megint hivatnának vissza; de nem tudatik mi okra; — mert a' Pruszus a' Frantzia *Processusba* magát elegyíteni nem akarja, sem a' Spanyol, sem *Austria*; a' minthogy itt Bétsben azt beszélik, hogy tegnap előtt érkezett volna *Párisból* egy Kurir, azon hirrel, hogy a' Király a' Nemzet-gyűlése által ki dolgozott és eleibe adott *Constitutiot* egészben helyben hagyta és meg erősítette volna. Hogy a' Spanyol ebbe magát nem elegyíti abból tettzik ki; mert az ott lévő *Ministerét* is *Párisból* útozni küldötte. — Egy Frantzia Ujságból, mely mindég a' Király mellett irt, és ez a' *Titulusa: L' Ami du Roy* (a Király Barátja) azt olvassuk, hogy a' *Pillniti* Gyűlésben is a' Frantzia Király testvére az *Artésiai* Gróf azt a' feleletet vette volna, hogy a' Nemzeti gyűlésnél munkálódjék a' maga dolgát mennél jobban igazítani, és azzal meg egyezni; melyekből mindenek azt itélik, hogy a' Frantzia *Constitutiot* meg gyökereznek, és ott is tsendesség leszen minden órán. — *Pillnitzben* a' F. Császár a' szolgáknak 1000 arannyat ajándékozott, a' Szakátsoknak 500 arannyat, a' *Kintses Kamarának* meg nézésekor *Drezdában* hasonló képpen 500 arannyat ajándékozott.

Külső Országot illető dolgok.

Olofz Országból azt írják, hogy a' Pápa *Tar-*
tománnyaiban nagyon meg szaporottanak az úton
álló tolvajok: a' *Sárdinai Királynak* jobbágyai pe-
dig a' *Genua* béliekkel ismét ellenkezni kezdettenek
a' határ szélükben.

Frantzia Ország. — Innen most igen kevés uj
történetekkel kedveskedhetünk: de reméljük, hogy
a' jövő 's következő *Posta* napokon annál töb-
bekkel; mivel ezen napokban ki kellett a' *Király-*
nak magát az uj *Constitutio* iránt jelenteni. Azt,
mint bizonyos írják *Párisból*, hogy *Sept. 10* diké-
nek dél utáni 3 órájáig igen nagy tsendességgel vár-
ta volna a' nép, hogy a' *Király* az uj *Constitutio*t
ezen napon esküvése által el-fogadja: de még
ekkor semmi a' dologból nem lett vőlt: sőt egy bi-
zonytalan hírig váratlanul futotta bé az egész vá-
rost; melly szerint a' *Király* csak e' következő
feltételek alatt akarná a' *Constitutio*t el-fogadni és
esküvése meg-erősíteni. — Ha a' *Catholica Val-*
lás és a' *Monárkhia* meg tartatnak. — Ha a' 3 eszén-
dőtől fogva véghez vitetett bűnös tselekedetek meg
büntetnek, és a' bűnösök bé zárattatnak; — Ha
az el-költött pénzről szám adattatik; — Ha a' *Klú-*
bok semmivé tétetődnek; — Ha a' *Nemesség* és
Papság illendő változásokkal vizsgálattatnak; —
Ha a' *Tanács Székek* vizsgálattatnak — minden em-
bernek személyes szabadsága helyre állittatik; —
Végre, ha azok, kik az *Exekutiva* hatalmot ed-
dig gyakorolták, szám adásra elő vonattatnak. —
Ez ugyan csak bizonytalan hírig: és a' jövőndő te-
heti igazzá is, nem is. — — *Más* *Levelek* szerint
Sept. 13 dikán bizonyoson ki jelentette a' *Király* az
uj *Constitutio*t illető maga meg határozását. — —
Az *Aristokratikusok* alhatatosan hízik azon el-jö-
vendő valóságot, mellynek közel létét az uttzakra
ki ragasztatott következő jelentésekkel akarták
előre nyilvánossá tenni: — A' ki-aggatott
jelentő-tzéduláknak homiok írása ez vőlt. — —

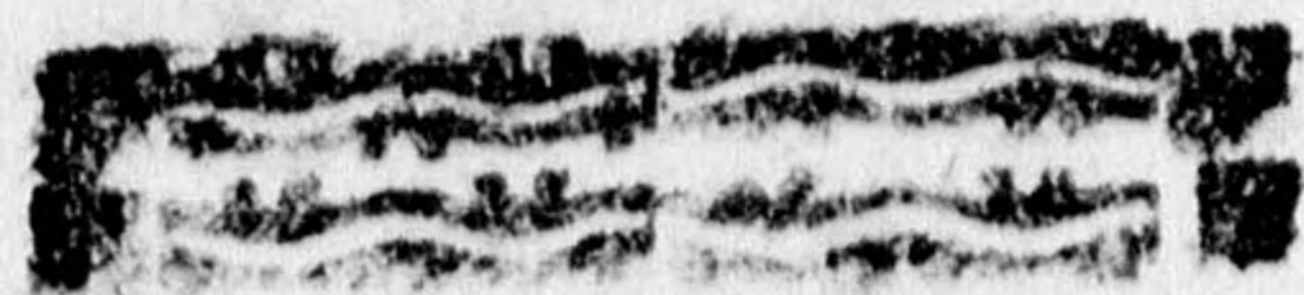
„*Theátrum a' Nemzeti Gyűlés palotájában.* — *Jelentetik mindeneknek, hogy a' jövő hónapnak kezdetével a' Komédiázásnak ezen Játék által: A' meg-szabadított Frantzia Ország Szomorú Játék 5 fel-vonásokban, Artésiai és Condei Uramék által — vége fog szakasztatni. Ezen játékot nyomba fogja követni e' következő: A' ki-vándorlott Frantziák Parisban. Egy nevettséges Opera egy felvonásban, V. Gróf Mirabó által, a' Bouille Musikájával. Bé-rekesztő játék leszén egy Bender által componáltott Ballet: mellyben a' leg-hiresebb tántzosok fognak elő jöni. Meg jelennek ezen játék néző helyen sok külső Hatalmaságok. A' Liberiásoknak nem engedtetik bé menetel, ha mingyár akármi sokat fizetnének is.*“ — Vig mulatást. — — Midőn ezeket már írónk, éppen akkor vészünk egy hiteles Német Országi Levelet (Státsrél. 114.) melly mindeneknek, kik a' Frantzia dolgoknak ki-menetelét látni kívánnyák, nagy részint eleget fog tenni. Ez szerint kijelentette a' Király a' Frantziáknak uj Constitutio-ja iránt való maga meg határozását, és a' *Justic Ministertől* egy Levelet küldvén Sept. 13 dikán a' Nemzeti gyűlés elejébe, a' következő szavak által tette ki ebben el végzett akarattyát:

„*Uraim! — Az előmbe terjesztetett uj Constitutiot jól meg fontolva kérésztül olvastam: én azt el-fogadom, és bé fogom töltetni. Ennyi magam ki jelentése más időben elégséges lehetett volna; de a' Nemzet halzna kötelelségemmé télni, 's magam is által látom, hogy indittó-okaimat elő számlálni mostanában tartozzam. — Már Uralkodásomnak kezdetében kívántam el-törlni a' vissza éléseket, 's hogy a' közönséges értelmekkel legyen vezetömnek, Uralkodásomnak minden Aktái ki mutattyák. Sok okok, különösön pedig a' Status kintsének Uralkodásom' kezdetében való állapotya, így szintén ama nevezetes (Amérikai) háboru által okoztatott leírhatatlan költségek, a' Státusnak jövedelmei és szükségei között igen ki tettő egyenetlenséget okoztanak. Minden eszközöket elő kívántam keresni, hogy*

hogy ezen rosznak ellene álhasok. Azt, hogy a' népnek boldogságát állandó fundamentomra helyheztehessem, és a' kezemben lévő hatalmat változhatatlan régulák alá vethessem, magam ki-rajzolván, bé töltésére ennek, a' Nemzetet magam körül öszve hívtam. A' Státusnak az ólta történt minden változásai alatt-is, ezen indulatomat változhatatlanul megtartottam. Minekutánna Ti, a' régi rendtartásokat el törölvén, azoknak helyébe másokat állítani el-kezdettétek, én azt sem várván, hogy munkásokat tökéletesen el végezzétek, és az egészszet előmbé terjesztétek, már munkátoknak egy részét előre meg erősítettem, a' nélkül hogy az egészszet meg ítélném volna. És ha szintén a' rendeletlenségek, mellyek minden Státus-béli változásoknak követő társai szoktanak lenni, nem kevés szív-béli szomorúságot okoztanak-is nékem: tsak ugyan mindég hízeltedtem magamnak azon reménységgel, hogy a' Törvény egy uj Hatalomnak kezében, ismét vizsgálva fogná elvesztett erejét nyerni, és valamint Ti munkátoknak végéhez közelittenétek, éppen ilyen mértékben fognák minden napok a' Törvényeket jobban jobban tiszteltetni, melly nélkül soha egy nép is, sem szabad, sem pedig szerentsés nem lehet. Sokáig tápláltattam ezen reménség által: és tsak azután változott-meg indulatom, midőn ezen reménségtől magamat el hagyatani szemlélttem.

„Jusson eszébe tsak mindeneknek az a' szempillantás, midőn én Párist ide hagytam. Már ekkor a' Constitutio a' maga végéhez közelített, 's még-is a' Törvényeknek ereje naponként kisebbedett. A' helyett hogy az értelmek egyesedtenek és erősödtenek volna, sok részekre oszlottanak, és tsak a' nagyra hajtók tanáltanak kedvet. Az írásokban való ki-botsátkozás rend-kivül való vala. Semmi némü Hatalom már nem tiszteltetett. A' közönséges meg egyezésnek semmi ismertető jelét nem tapasztalhattam azon Törvényekre nézve, mellyeket minden-féle erő nélkül valóknak, és bé nem töltettek.

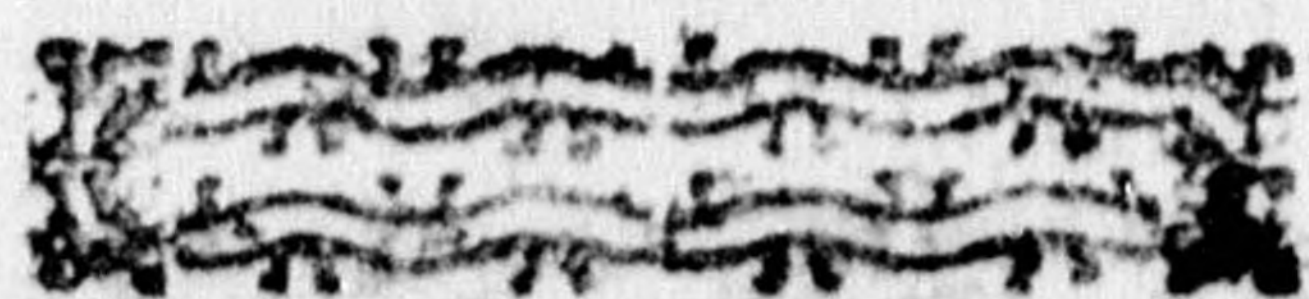

tetteknek lenni szemlélttem. Meg kell vallanom, hogy ha ebben az idő pontban tettétek volna előmbé a' Constitutiót, nem gondolhattam volna, hogy a' népnek jova, mint magam viseletemnek egyetlen egy sior mértéke, azt elfogadnom meg engedhesse. Már akkor csak egy indulatom vala, és ez az egy fel-tételem: hogy minden Pártoktól magamat elvonván, ki tanulhassam, mi légyen a' Nemzetnek valóságos kívánsága.

„Azoknak az indító okoknak, mellyek éngem akkor vezettek, nintsen a' mái napon semmi helyek. Az időtől fogva minden bűk, bajok, és visszafizelés, Titeket éppen ugy érdekelnek, valamint éngemet. Egészízen ki nyilatkoztattatok, hogy a' rendet vissza állítani, valamint én, ugy akarjátok. Szemeiteket a' fegyveres nép' rozsz fenytékére is reája fordítottatok. A' nyomtatás-béli visszafizelésnek elejét venni, szükségesnek lenni általláttatok. Munkátoknak meg vizsgálásakor sok ollyas dolgokat az ez után is el rendelhetendő Artikulusok közzé iktattatok, mellyeket előbb a' Constitutioba tettetek volt bé. Már a' nép kívánsága felől nintsen semmi kétségem tovább; egyszerűbe világosságra jönni láttam azt a' Ti munkátokhoz való ragaszkodása, és a' Monárkhiai Uralkodás formája' fen tartálának kívánása által.

„Én tehát a' Constitutiót el-fogadom; és ígérem, hogy azt belőlről az általa nékem adatott hatalom által bé töltetni, kívülről pedig minden ellené való törekedes ellen óltalmazni fogom. Tudtomra esvén, hogy a' népnek nagyobb része ezen Constitutiohoz ragaszkodik, jelentem hogy azon segittségről, mellyet magamnak ezen munka iránt kívántam volt, egészízen le mondok, 's mivel csak a' Nemzetnek tartozok számolni, senkinek sem lehet, én magam erről tökéletesen le-mondván, semmi jussa a' panaszra.

„Csak ugyan az igazsággal ellenkeznék az, ha azt mondanám, hogy a' Törvényeknek bé töltetésére és az Adminisztrációjára meg-kívántató elegendes erőt,

erőt, melly minden indittó okokat egészen magában foglalna, és az egyetiséget illyen nagy Ország-
nak minden részeiben fenn-tarthatná, jól által lát-
tam. És mivel az értelmek ez iránt külömben-is
meg-olozva vagynak; tehát én is meg egyezek benne,
hogy engedjük elzetet proba és tapasztalás által
el-váloztatni. Ha én a' reám bizatott eszközöket
igaz szívűséggel el-követtem, már minden szemre-
vetéstől szabad lézek; a' Nemzet pedig elhet az u-
tán a' Constitutio által nélla meg hagyatott eszkö-
zökkel. De, Uraim! a szabadságnak meg-erősítte-
sére, a' Constitutionnak állandóva való tételére, 's
minden Frantziának boldogítására olly haszon ke-
resések jönnek özve, mellyeket hogy el-érhessünk,
meg edgyezett erővel kell rajta munkálódnunk. E-
zen hasznok a' Törvényeknek tisztelésében, a' rend-
nek vilzsa állításában 's minden Polgároknak ed-
gyetiségében tanáltatnak fel. Azoknak a' Frantziák-
nak, kik a' Constitutionnak be-vétele után egy Tör-
vények alatt élnek, tsak azokat kell ellenségeiknek
tartani, kik ezeket a' Törvényeket által hágják. Az
egyenetlenség és az Igazgatás nélküli való törvénytelen
élet, tsak egyedül a' mi ellenségünk. Ezek ellen fo-
gom szegezni minden erőmet. Szükség, hogy Ti is,
maradékaikkal egytembe, nyomoson legittsé-
gemre legyetek; hogy a' Törvény, mindeneket, a'
kik ötet követik, a' maga általma alá végye; hogy
azok, kik az üldöztetéstől való félelemből hazájo-
kat el hagyta bizonyosokká tételének, hogy ha-
zájokba vilzsa térvén, nyugodalomra es bátorságra
fognak itten tanálni. Hogy pedig végre minden gyü-
lölség és üldöztetés el temetődjék, és azok a' sok go-
nolizok, mellyek minden Status béli Revolutziot követ-
ni szoktanak, enyhüllyenek; hogy a' Törvény mái
napon el kezdődjék forma szerint be-töködni: felej-
tsünk el minden megtörténteket, és egyezzünk meg
azon, hogy minden panaszokat és üldöztetéseket, mel-
lyeknek tsak eredete ezen Status béli Revolutzio le-
het, egy közönséges megbotsátással felejtünk-el.
Itt nem szóllok azokról, kik a' nékem való kedve-
zés.

zésből hibáztanak; mert vallyon bünösöknek tanálhattátok e' magatok ezeket? — a' mi pedig azokat illeti, kiknek vétkes tselekedeteikben személynemnek valami meg bántatásat vehettem eszembe, mellyért a' Törvények szorint való büntetést magokra vonhatnák, ezek iránt belső érzékenységem adja tudtomra, hogy én minden Frantziáknak Királya vagyok. „ — *Páris, 1791. — 13 dik Sept. — Lajos.*

A' Király' ezen jelentő Levelének allyán, még e' következő szavak is olvastattak: — P. S. *Uraim! azt gondolom, hogy helyes lesz a' Constitutiót azon helyen elfogadni, a' mellyen készítettett: e' végre holnap dél tájban a' Nemzeti Gyűlésben meg fogok jelenni.*

Utolsó jegyzések.

Itt azt haljuk, hogy ő Felsége 13 Ministereket nevezett volna, kiknek a' Sz. István nagy Keresztes Rendjét fogná adni. — A' Budai Ó Vallásuak igen nagy szivességgel viseltettek az ott öszve gyűlt Ref. Synodusnoz tartazók eránt, ingyen szállást adtanak sokaknak ezek közzül, és Felebaráti szeretettel viseltetnek ezek eránt. — 2 dikban vólt az Augustána vallású Atyafiaknak 13. dik ülések Pesten. Egy fő Consistoriumnak felállítása eránt tett itéletek és végzések fontoltattak itt meg, és az elegyes Deputatio a' Ref. való edgyesülésen munkálódott, és vetélkedett. Adjon Isten edgyeséget, és békeséget: ez a' kettő a' leg-főbb kints a' Hazafiak között. — A' Commercialis és a' Litteraria Országos Deputatiok még edgyütt vagynak és munkálódnak, a' többi Deputatiok nem tudatnak, mikor gyűlnek öszve.

Költ Bétsben Septembernek 27. dikén 1791.

Az 76-dik Kurirhoz tartozó Tóldalék.

A' Tseh Országi Koronázás' Tzeremoniájának folytatása, szóról szóra a' 74-dik 75-dik 's a' t. Udv. Német Diárinmokból.

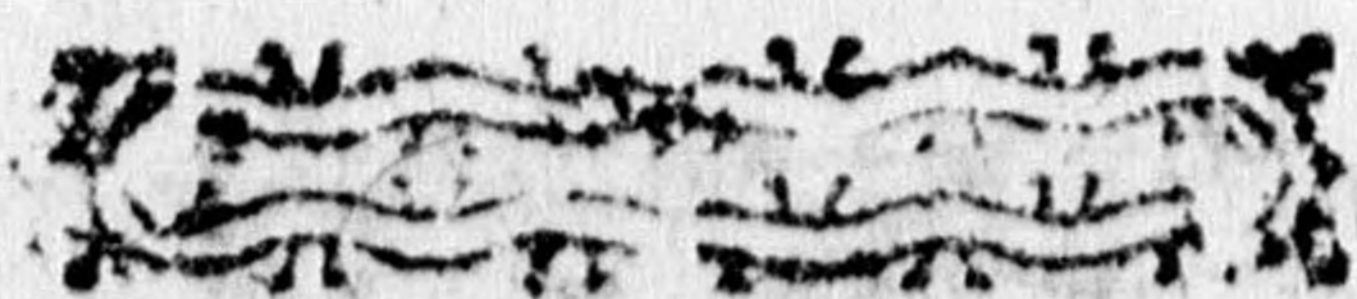
Már reggeli öt órakor (Sept. 6-dikán) ki állott a' Katonás, és a' tegyveres Polgárság, 's el-foglalta a' számára ki-mutatott helyeket; a' Város' kapui bé-zárattak, minden más intézetek meg-tételttek, mellyek szükségesek voltak a' jó rendnek eszköz-lésére.

Hat órától fogva hét óráig vonták az Udvari Templom' tornyában lévő nagy harangot; azon-közben öszve sereglettek az Udvarnál, a' Ts. 's K. Udvarhoz tartozó Személyek, az Ország' Fő Tisztviselői, és a' Rendek. Hét órakor, bé-hivta a' Ts. 's Kir. Fő Kamarás, az Ország' Fő Tisztviselőit azon szobába, mellyben az Ország' drága Jegyei voltak egy asztalon; kik-is fel-vévén a' Jegyeket párnájaikkal együtt, vitték azokat a' Szent *Ventzel Kápolnájába*, 's az Oltárra helyhették; az-zal vizsgálta mentek az Udvarhoz: tsupán a' Korona' Örző maradt, néhány Biztosokkal együtt a' Jegyek mellett, az ő Felsége' el-érkezéséig.

Azonközben a' Templomba ment a' *Prágai Érsek*, a' Papsággal együtt.

Nyóltz órakor ki-indúlt ő Felsége-is a' maga szobáiból, 's ment a' Káptalan' Templomába, kö-vetkezendő tzeremoniával:

Elöl mentek a' Ts. 's Kir. Nemes Ifjak; azután a' felsőbb 's alsóbb rangú Rendek Tagjai. Továbbá a' Ts. 's Kir. Asztalnokok, a' Kamarások, az örökös hivatal' Assessorai, az örökös Ajtónállón kívül; az Ország' Fő Tisztviselői, a' Ts. 's Kir. tit-

kos Tanácsosok, a' Tseh Országi Fő Udvari Mester Gróf *Spork Ventzel János* páltzásan; a' Tseh Országi Herold fel-tett kalappal, 's páltzáját fel-tartva; a' Tseh Országi Fő Marsal H. *Lobkovitz August*, a' Sz. *Ventzel*' mezitelen kardjával. Ezt követte ő Felsége, fel-tett kalappal, 's a' leg-pompásabb Rendtzimerekkel ékeskedve egy Baldagin alatt, mellyet a' *Prágai* Fő Polgár-Mester, a' két Al Polgár Mesterek, és 5 Tanácsbéli Urak vittek. Két oldalról mentek ő Felsége mellett az aranygyapjas Vitézek, (kiknek nyakokból ez úttal a' Rendszer nagy lántza függött, 's annak végén az arany gyapjú); valamivel előbb pedig a' jelenlévő két Gárda Kapitányok H. *Lobkovitz Josef*, és Gróf *Nostitz Fridrik*. A' Baldaginson kívül, jobb felől mentek az első rangú Német Testőrök; bal felől a' Ns Magyar; hátúlról végre az alsóbb rangú Német Testőrök. A' menetel egy deszka hidon lett, mely egészen a' Templomig szolgált, 's veres és fejer posztóval volt bé vonva.

Hogy a' Templom' ajtajához érkezett ő Felsége, a' hol állott volt az Érsek a' Papsággal együtt: által adta az Udvari Ceremoniárius a' szentelt viz-hintőt az Érseknek, mellyel az áldást adott ő Felségére. Annakutánna el-vette az Érsek azon Keresztet a' Káptalan' Dekánjától; mellyet néhai *IV dik Károly* Császár ajándékozott a' Káptalan' Templomának, 's oda tartotta azt tsókolni ő Felségének. Meg-indúlt annakutánna ő Felsége, 's ment dob és trombita szó alatt, a' Nemesség és Papság után, a' Sz. *Ventzel*' Kápolnájába.

Ő Felsége, le-térdepelt a' Kápolna' Oltárja előtt, 's egy rövid könyörgés után le vétette a' maga nyakából a' Rend-Tzimereket, első Udv. Fő Mester H. *Stahremberg* által. A' Fő Kamarás H. *Rosenberg*, és az Ország' Fő Kamarás, Gr. *Klebersberg Ventzel Albert* fel-öltöztették ő Felségét, a' Ts. 's Kir. belső Szolgák' segittsége által, a' Tseh Országi Királyi Ruhába. A' Ts. 's Kir. első Udvari Fő Mester, újra nyakába függesztette ő Felségének

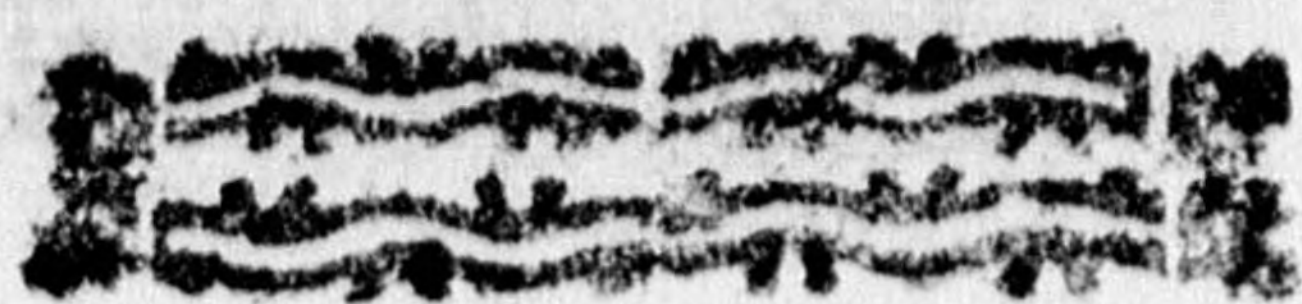
nek [a] Rendtzimereket, 's fejébe helyhette a' házi Koronát.

Mihelyt fel vólt öltözve ő Felsége: leg-ottan a' Kápolnához indúlt, Konsekrátori ruhájában az Érsek, két Asszisztensekkel, úgy-mint a' *Königgrátzi*, 's *Leutmeritzi* Püspökökkel, és a' *Prágai* 4 Városok' leg régibb Templomjaiknak négy Plebánusaikkal, kik az Erekyéket (Reliquiákat) vitték.

Ő Felsége, a' Kápolna' ajtajáig eleibe ment az Érseknek, ki-is ő Felségéért az így kezdődő Könyörgést: *Omnipotens Deus* 's a' t. el-mondotta.

Annak-utánna a' nagy Óltárhoz lett a' menetel, dob 's trombita szó alatt, következő rendel:

Elöl ment a' Papság, a' Konsekrátorral, kit az Erekye vivő 4 Plébánusok követtek. Azután a' Ts. s Kir. Nemes Iffjak; a' felsőbb és alsóbb Rendek, a' titkos Tanácsosok, a' Tseh Herold fel-tartott páltzával; a' Fő örökös Ajtónálló, a' felsőbb és alsóbb Rendeknek két Fő örökös Zászlótartók; az Ország' ezüst edényeinek örökös Fő Gondvise-lője. Továbbá az örökös Fő Konyha Mester, egy meg-ezüstözött Kenyérrel; és az örökös Fő Kintstartó; ezek között pedig középbén az örökös Alz-talnok, egy meg aranyozott Kenyérrel. Ezeket kö-vették az örökös fő Trántsérozó; és az örökös fő Pohárnok, egy meg-aranyozott hordótskával, 's annak Asszisztense, egy meg-ezüstözött hordótská-val, mind a' hárman egy sorban. Fel-váltotta ő-ket az örökös Fő Udvari Mester, kinek kezében vólt a' páltzája. — Következtek a' felsőbb Rendek közzül való Tisztviselői az Orzágnak, ugymint: a' Korona-Örző magánolsan; ez után egy sorban az Ország' Al-Kamarálsa; az Ország' Fő Írója, a' Kir. páltzával; és a' *Königgrátzi* Kerület' Burggráfja. Az alsóbb Rendekből való Tisztviselői között-is az Or-szágnak elöl ment a' Korona-Örző magánolsan; az után hárman egy sorban: az *Appellationális* Szék' Elölülője; a' Fő Ország-Biró az Ország' Almáiá-val; és a' *Tseh* Országi Kir. Kamara' Elölülőjének hivatalát folytató Udv. Kamara' Gr. *Chotek* János;

Követték ezeket, hasonlóképpen hárman egy sorban: a' *Tseh Országi* Fő Kantzellárius jobb felől; a' Fő Burggráf a' Koronával középben; bal felől pedig a' Fő *Feudális* Biró. Ezek után mentek magánosan; az Ország' Fő Udv. Mestere páltzásan, és az Ország' Mársálja, a' Sz. *Ventzel'* kardjával. Ezek után pedig maga ő Felsége, a' *Königgrátzi* és *Leutmeritzi* Püspökök között. Két oldalról sort formáltak mellette az *arany gyapjas* Vitézek, ezeken kívül pedig az első rangú Német, és Ns Magyar Testőrök. Követte ő Felségét az Ország' Fő Kamarássa, 's kezében vitte azt a' veres átlatzból készült sipkát (fő-borítót), melly a' Korona' fel-tétele előtt alkalmaztatott az ő Felsége' fejére, 's úgy tétetett fel annakutánna azon fellyül a' Korona. Az említett Fő Kamarás mellett mentek a' Gárda-Kapitányok.

Minekutánna ő Felsége a' Trónushoz érkezett, 's le-térdepelt volna: az így kezdődő Könyörgést: *Deus, quis scis* 's a' t. mondotta el a' Konsekrátor.

El-végezvén a' Könyörgést, le-ült a' Konsekrátor a' maga székebe, melly az Evangéliomos ódala felől vólt az Oltárnak; az ereklye vivő 4 Plebánosok le rakták az Ereklyéket az Oltárra, az Ország' fő Tisztviselői pedig oda ajánlották az Ország' drága Jegyeit a' Konsekrátornak, ki is azokat le rakatta az Oltárra, tsupán az Ország' Mársálja tartotta meg magánál a' kardot; az Ország' Fő Kamarássa pedig által adta a' fő borítót az Ország' Al Kamarálsának, 's ez tartotta azt egy meg-aranyozott ezüst tányéron. A' két kenyerek, 's két boros hordótskák, a' Konsekrátor két *Afsistenseihez* (Segítőihez) vitettek, 's az Oltárnak *Leveles* részére helyhettek, egy fejer boritékú asztalra.

E' meg lévén, fel kelt ő Felsége a' Trónusból, 's az Oltárhoz indúlt. Elötte mentek az Ország' Fő Udv. Mestere, 's Fő Mársálja; utánna pedig az Ország' Fő Kamarássa, a' Ts. 's Kir. első Udv. Fő Mester, a' Fő Kamarás, és a' Testőrök' Kapitányai,

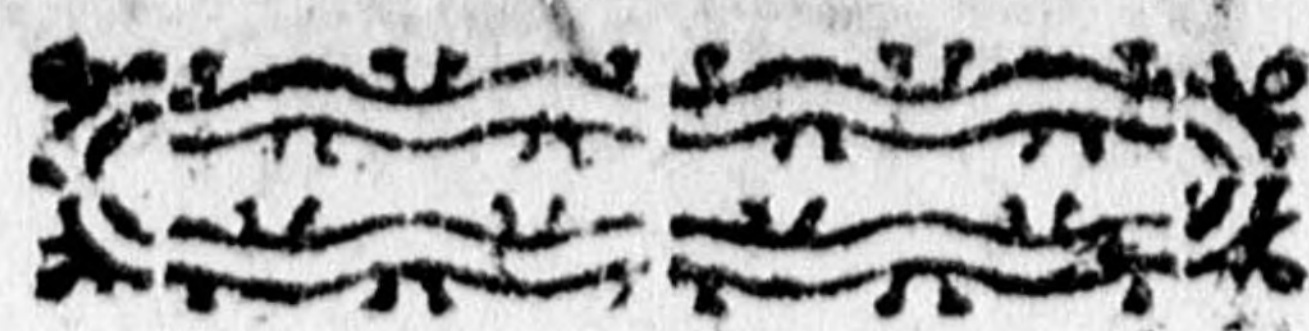
Az Óltár előtt, le ült ő Felsége egy karos székbe, 's a' Konsekrátor nagy tisztelettel intette ő Felségét a' jó Igazgatásra. Ezen intés után, le tett az Ország' Fő Kamarálsa egy gazdag párnát az Óltár' alsó léptsőjére, mellyre le térdepelt ő Felsége; a' Ts. 's Kir. első Fő Udvari. Mester, le vette az ő Felsége' fejéről a' Házi Koronát, 's adta azt tartani a' Ts. 's Kir. Kamara' Kaszszatartójának. Az Óltárnak minden léptsői meg lévén rakva a' gazdag szőnyegen fellyül párnákkal, le hajlott ezekre artzal ő Felsége.

A' Konsekrátor, reá kezdte annakutánna a' *Min-den Szentekhez való Litanidát*, 's midőn ehez a' Vershez ért volna: *ut omnibus fidelibus* 's a' t. fel kelt, 's az Érseki Páltzát kezébe vette, ő Felsége felé fordúlt, s ezen Versnél: *ut hunc famulum* 's a' t. meg áldotta ő Felségét. Midőn erre feleletet adott volna a' Papság: *Te rogamus audi nos* 's a' t. fel emelkedett ő Felsége, az *Afsistens* Püspökök' segítségé által, hanem csak ugyan térden állva maradt. A' Konsekrátor-is térdepelve végezte el a' Litániát, fel kelt annakutánna, 's el-mondta az ekkor mondani szokott könyörgéseket.

E' meg lévén, újra fel tette az ő Felsége' fejébe a' Házi Koronát az első Udv. Fő Mester, 's visszafra tért ő Felsége az Óltártól hasonló tzeremoniával, mint a' millyennel oda ment vólt, a' maga Trónusába.

Hozzá fogott végre az Érsek a' nagy Miséhez, 's folytatta az *Allelujáig*. Ekkor kezdődött már a' Koronázásnak tulajdonképpenvaló tzeremoniája következendő módon:

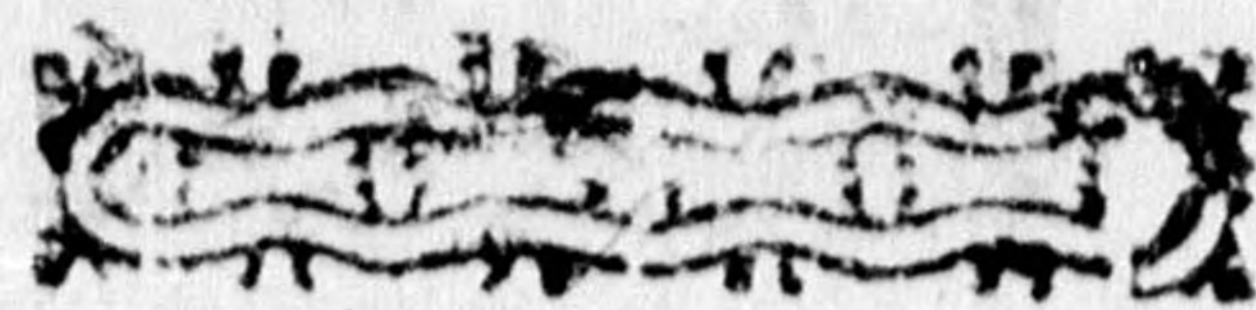
A' Konsekrátor meg-állott, a' Klérussal együtt az Óltár előtt. Ő Felsége-is fel kelt a' maga Trónusából, 's előbbeni kíséredivel együtt az Óltár felé indúlt. Midőn az alsó léptsőre ért volna: meg-állapodott, 's a' Konsekrátor által meg-szóllittatott: *vis fidem sanctam* 's a' t. mellyre ő Felsége felelt: *volo*. Kérdezte továbbá az Érsek ő Felségét: *vis Regnum* 's a' t. Felelt ő Felsége *volo*. Ezen felelet után,

után, le térdepelt ő Felsége az Oltár' leg-felső lépsősőjére, minekutánna t. i. párnát tett volna le a' végett ő Felségének az Ország' Fő Kamarálsa; a' Ts. 's K. első Udvari Mester, le vette vizont az ő Felsége' fejéről a' Házi Koronát, melly-is, az első rangú Német, és Nemes Magyar Testörzöktől kísértetvén, vissza vitetett az Udvarba. A' Konsekrátor le ült maga Izékébe, 's tartotta a' *Pontifikálét*, melyből el olvasta ő Felsége Deák nyelven a' Koronázáskorra való esküvést. Annakutánna le térdepelt a' Fő Burggráf, ő Felsége' bal keze felől, 's eleibe tartotta ő Felségének a' Misés Könyvet, mellyre reá tévén két kezeit ő Felsége, így szóllott: *Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Evangelia*. A' Fő Burggráf, el vévén a' K. Tábla' Regisztrátora kezéből az Ország' Rendelését, el olvasta ő Felsége előtt a' közönséges Esküvés' formáját. Midőn ezen Esküvés formájának mondása közben ezen beízüdekre ért volna: *Isten engem' úgy segéllyen 's a' t. az Evangyéliomra tetté ő Felsége két kezeit; a' Konsekrátor pedig el vette a' maga Assisztensétől a' Keresztet, 's oda tartotta azt tsókolni ő Felségének; annakutánna néhány könyörgéseket mondott.*

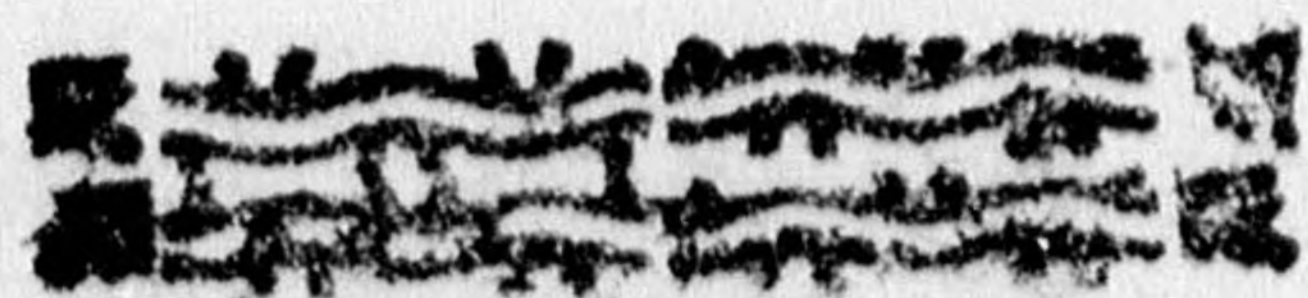
E' meg lévén, ki vette az ő Felsége' nyakából a' Ts. 's Kir. első Udv. Fő Mester a' Rend-Tzime-reket, az Udv. Fő Kamarás pedig az Ország Fő Kamarálsával együtt, a' Palástot vették le az ő Felsége' nyakából. Az elől említett Kamarás meg me-zitelenítette az ő Felsége' jobb karját; a' másik Kamarás pedig a' vállait.

Ezen készület után meg-kente a' Konsekrátor, (kinek fejében vólt az Infulája) az ő Felsége jobb karját a' könyök hajlásnál; valamint a' két váll között is szent olajjal, mellyet a' Ceremoniárius tartott néki oda egy arany tányéron. A' Sz. olajnak le-töltése végett, az Oltár Evangyéliomos oldala megé vezetett ő Felsége. Ennek végződésével vissza kísértetett ő Felsége az Oltárra. Ő Felsége le-térdepelt a' leg-felső léptsőre, 's az Ország fő Tisztjeinek vissza adta a' Konsekrátor az Ország drága

dráza Jegyeit. Az Ország fő Marsalja hüvelyébe tette a' kardot, 's azt a' Konsekrátor' egyik Assistensének adta. Minekutánna meg áldotta volna a' kardot: ismét által adta azt az Assistens az Ország fő Marsaljának. Ez, ki vonta a' kardot hüvelyéből, 's adta azt a' Konsekrátornak; az pedig ő Felségének; Ő Felsége az Ország Marsaljának, ki is bétette azt hüvelyébe, 's ismét adta a' Konsekrátornak. Ez, fel-kötötte már most azt az ő Felsége oldalára, ezen Vers elmondása közben: *Accingere* 's a' t. ki-vonta annakutánna ő Felsége a' kardot, 's által adta azt tartani az Ország fő Marschallyának; az Udv. fő Kamarás pedig az Ország fő Kamarásával együtt le óldották a' kard hüvelyt az ő Felsége oldaláról 's azt egy Ts. 's Kir. belső szolga által a' Rendek házába vitették.

A' Szent *Vontzel*' kardjával el követett tzeremoniák' végződésével, által adta egyik Assistens Püspök a' Konsekrátornak azon gyűrűt, mellyet ő Felsége küldött vólt, meg-szentelés végett a' Templomba. Minekutánna meg szentelte volna a' gyűrűt a' Konsekrátor: tette azt az utolsó előtt való ujjába ő Felségének ezen szókkal; *Abcipe dignitatis annulum* 's a' t. El vette ennekutánna ugyan azon Assistens, az Ország' Fő Irójától a' Kir. páltzát, Ország' Fő Birájától pedig az Ország' almáját, oda tartotta ezeket meg szentelni a' Konsekrátornak; 's végbe menvén a' meg szentelés, vissza adta azokat az Ország' említett Tisztviselőinek, kiktől ismét által vette a' Konsekrátor előbb ugyan a' Kir. páltzát, azután pedig az Ország' almáját. Az elsőt, mindjárt az általvétel után, adta az ő Felsége' jobb kezébe, a' másikat pedig bal kezébe. E' meg lévén, fel illette az Ország, Fő Kamarása ő Felsége' fejére a' Korona alá való veres atlatz siphát, a' Konsekrator pedig által vette bal kezébe a' Koronát a' Fő Burggráftól, 's minekutánna el mondotta volna ezen könyörgést, *Deus tuorum Corona* fel tette azt, a' Fő Burggráf 's a' két Assistens Püspüök' segittségek által, az ő Felsége' fejébe. — Egész királyi ékességében lévén már most ő Felsége meg indúlt, minden körülötte lévőkkel együtt, a'

tulajdonképpenváló *Tseh Királyi Trónushoz*, melybe midőn fel ment volna, így szólott hozzája a' Konsekrátor: *Sta, & retine*. Ezen szavainál a' Konsekrátornak: *In hoc Regni folio confirmat*, le ült ő Felsége a' székibe.

A' Trónushoz lett érkezésével ő Felségének, ki ki helyet foglatta' körül, az Udvari és Országos Tisztviselők között. Minekutánna vége lett volna a' könyörgésnek, elő állott a' maga helyéről a' Fő Burggráf, 's meg hajtván magát ő Felsége előtt mély tisztelettel, illy értelmű meg-szóllítását intézte *Tseh* nyelven a' Rendekhez: „*Tegyünk vallást, a' mi megkoronázott örökös Királyunkról és Urunkról.*“ *Éllyen* kiáltással fejezte bé, ezen meg-szóllítását a' Fő Burggráf, a' melylyel minden Jelenlévők is egyeshitték a' magok *Éllyen* kiáltásaikat. Ekkor, mély tiszteletű maga meg hajtása után, ő Felségéhez közelített a' Fő Burggráf, 's meg illetve kétujjaival a' Kir. páltzát, vissza tért a' maga helyére. Követték a' Fő Burggráf példáját az Ország' Tisztviselői, az örökös hivatalok' folytatói (nem: örökös hivatal Assessorai, mint a' *Bétsi* Ujságban hibásan völt téve: *Erbamtsbeyfitzer*), a' jelenlévő Hertzegek, a' titkos Tanácsosok, a' felsőbb és alsóbb Rendek, és végre a' Királyi Városok' Deputátusai.

Mindjárt az *Éllyen* kiáltás után, reá kezdte a' Konsekrátor, infulátlan fővel a' *Téged Isten ditsérünknek*, melyly is dob s' trombita szó alatt el énekelte-tett. Azonban elsütögettettek az ágyúk a' bástyákról, 's meg vonattak a' Városnak minden harangjai.

A' *Téged Isten ditsérünknek* végződésével, az Ország' Fő Irójanál 's Birájánál lévő párnákra tette ő Felsége a' Kir. Páltzát, és az Ország' Almáját, 's le térdepelt; hanem midőn egy udvari Káplán el énekelte volna az *Evangyéliomot*: ismét fel kelt, s' a' Kir. Páltzát, és Ország Almáját újjolag kezébe vette.

Az *Evangyéliomnak* el énekeltetése után, a' Trónushoz vitte egy udvari Káplán, és a' második Diákonus (kik előtt ment az udvari Ceremoniárius) az *Evangyéliomot*, 's által adták az Assistens Püspökök

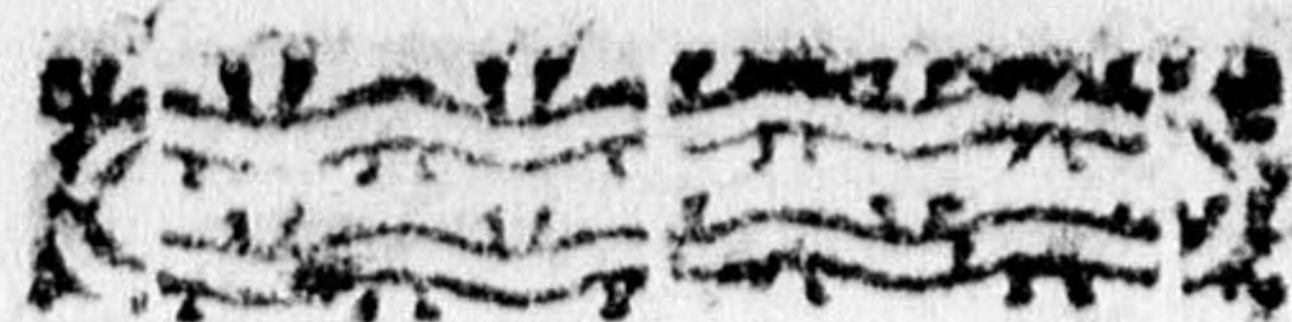
pököknek. Ez, eleibe tartotta ő Felségének, ki is azt állva meg tsókolta; annakutánna le térdepelt.

Azonközben, el enekeltetett a' *Credo*. Ezen igék után: *et incarnatus est*, le térdepeltek mindnyájan; az Ország' Fő Udvari Mestere pedig kiállott páltzásan, 's első-szóllongatta az Oltár' evangyéliomos oldala mellől azon úri Személyeket, kik a' Nemes Vitézek' száma közzé való bévétettéseket kérték, 's meg nyerték ő Felségétől, kik is le térdepelvén ő Felsége előtt rendel egymás után, három ízben illettettek meg a' jobb valloknál ő Felsége által a' Sz. *Ventzel'* kardjával. Ezen tzeremonia után újra visszamentek a' Nemes Vitézek előbbeni helyeikre, 's az Udv. Fő Mársall által vette ismét a' kardot.

Az *Offertorium* után, által adták ő Felségének az Assistens Püspökök a' meg aranyozott, 's ezültözött kenyereket; és boros hordótskákat. Ő Felsége pedig adta ezokat, egy, 30 aranyokat érő arany pénzell (mellyet az Ország' Fő Kamarássa adott által ő Felségének) a' Konsekrátornak ki azt az Oltárnak leveles oldalára tétette. Ő Felsége ismét vissza ment a' Konsekrátortól a' Trónusba, 's le térdepelt.

A' *Prefatio'* kezdetekor, le vette az ő Felsége fejéről a' Fő Burggráf a' Koronát, az Ország' Fő Kamarássa pedig az atlatz sipkát. A' Korona jobb felől egy párnára helhezttetett; a' sipkát pedig az Ország' Al Kamarássa tartotta a' kezében. A' *Sanctus* mondásakor, mindnyájan letérdepeltek, az Ország' Jegyhordóin kívül.

Az Oltya' által-változása közben, térdre estek a' Jegyhordók is; az Ország' Marsallja, 's örökös Zászlótartói föld fele tartott karddal és zászlókkal. Ugyan ekkor másodszor adatott szálvé az ágyúkból, 's meg vonattak minden harangok, Ő Felsége, meg indúlt hajadon fővel, az Ország' Fő Udvari Mestere, 's a' Fő Burggráf, és a' két Assistens Püspökök között az Oltárhoz, 's le térdelt annak felső léptsőjére. A' Konsekrátor oda nyújtotta neki az oltját, és a' maga poharát. Az Ország' Udv. Fő Mestere,

stere, és a' Fő Burggráf térden állottak egymás ellenében ő Felsége mellett, 's úgy tartották eleibe az oltári keszkenőt Az Ország' Fő Mársallja, az örökös Zászlótartók, és a' Herold föld felé fordították azon közben, míg Ur' vatsörájával élt ő Felsége, a' kardot, a' zászlókat, és a' páltzát.

A' szentséggel való élés után, vissza tért ő Felsége, előbbeni kísérői között a' Trónusba, 's az Ország' Fő Kamarássa fel tette a' siphát az ő Felsége' fejére; a' Fő Burggráf pedig a' Koronát.

Az utolsó Evangyéliomot követte a' közönséges áldás, a' midőn harmadszor szállaltak meg minden ágyúk, és harangok, 's meg nyittattak a' Kir. Lakó Hely' kerületének minden kapui, hogy a' Nép, mély is a' nagy piatzra, egész a' nagy Szá- láig bé hotsáttatott, láthassa ő Felségét. Ezen közben, által vette ő Felsége az Ország' Fő Irójától a' Kir. Páltzát jobb kezébe; az Ország' Fő Birájától pedig az Ország' Almáját bal kezébe: 's meg indúlt a' Templomból azon kísérőivel, kikkel a' Sz. *Ventzel*' Kápolnájából az Óltárhoz ment vólt. Ki érvén a' Templomból, hasonló tzeremoniával ment vissza az Udvarba, mint a' millyennel el jött vólt onnan.

Hogy el ért a' Rendek' Szobájába (mellynél maradt vólt az örökös Fő Ajtónálló a' kúltsal) meg állapodott ottan ő Felsége. Ekkor az Érsek Háza előtt lévő piatzra lovaglott a' Fő Kintstartó a' maga Segédjétől, ki az arany és ezüst emlékeztető pénzeket vitte, 's néhány első rangú Német, és Nemes Magyar Testörzöktől kísértetve, 's szórta az emlékeztető pénzeket a' Nép küzzé. Bezzeg vólt *Kapdulátzió*. A' fejer és veres posztó is a' Népnek engedtetett, a' mellyen ment vala ő Felsége a' Templomba.

A' Kir. ebédlő Asztal' el készítettéséhez derekassan hozzá láttak azonban, az Ország' ezüst edényeinek örökös Gondviselője, vagy Ezüst-Kamarássa (*Erbfilberkümmerer*), 's fő Konyhamester, és az udv. fő ezüst Kamarás, a' ki Helytartója vólt a' fő Konyhamesternek.

Az étel-vivők előtt ment az örökös fő Asztalok, páltzáját kezében tartva. A' második fogás étkeket, valamint a' poszpásztot is a' Ts. 's K. Nemes Iffjak vitték.

Midön már el készült volna az Asztal: jelentést tett ez eránt ő Felségének az Ország' fő Ud. Mestere, melly jelentésnek vételével meg indult ő Felsége koronás fővel a' Rendek' Szobájából azon nagy Szálába, mellyben tartatott 4 diken a' Hódolás; most pedig terítve vólt a' Királyi Asztal. Előtte mentek ő Felségének a' Ministerek, Rendek, és az Ország' Jegyvivői, 's tiszteletet tett az örökös Ajtónálló.

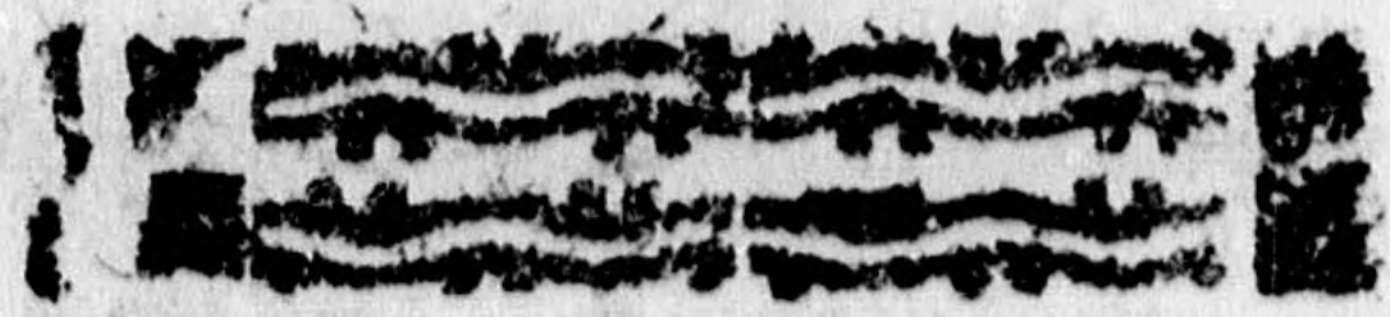
Minekelőtte le ült volna ő Felsége: által adta egy Ts. 's Kir. Nemes Iffjú, az örökös fő Trántsérozónak a' medentzét, 's ez, vizet töltött az ő Felsége' kezére; az Ország' fő Ud. Mestere pedig, az ör. ezüst Kamarástól által vett törülköző kendőt tartotta.

Az Ország' ör. Ud. fő Mestere, oda illette a' széket ő Felsége' számára az Asztalhoz, mellyhez minekutánna le ült volna, dob 's trombita szó alatt ő Felsége: le vette fejeről a' Koronát az Ország' fő Kamarássa, 's tette azt eggy asztalra, melly az ebédő Asztalnak jobb oldalára felől vólt helyhetve. Ezen Asztalra vóltak mar ekkor lerakva az Ország' több Jegyei is. Ezen Jegyekre vigyázott az Ország' fő Kamarássa, 's midön ez ebédhez ült volna, az Ország' Al Kamarássa (vagy is annak Helytartója: minthogy már ma nints megvalósággal az Ország' Alkamarási örökös Hivatal).

Az örökös fő Konyhamester, oda adta ő Felségének az étkek laistromát.]

Az ebéd' kezdetekor, az Ország' Tisztviselői, és a' Ts. 's Kir. Ministerek tettek szolgálatot, 's a' *Morvai és Silésiai* Deputátusoknak különös hely vólt ki mutatva.

Az ő Felsége' széke háta megett állott az Ország' fő Udvari Mestere páltzásan, e' mellett bal kéz felől az ör. fő Ud. Mester, hasonlóképpen páltz

tzásan; a' Gárda-Kapitányok pedig két felől az asztal-állás mellett.

A' Ts. 's Kir. fő Ud. Mester, a' több Ud. fő Hivatalbéliekkel együtt, az ebédlő Asztalnak jobb oldala felől állott. Bal felől pedig, de az asztal-álláson alól, az ör. fő Asztalnok páltzásan, és az ör. fő Konyhamester.

Az örökös fő Pohárnok töltött az ő Felsége' poharába, az örökös fő Trántsérozó pedig trántsérozott.

Az első ivása után ő Felségének mind Asztalokhoz ültek a' Ts. Kir. fő Udv. Hivatalbéliek, és az Ország' fő Tisztviselői, a' magok vendégeikkel együtt,

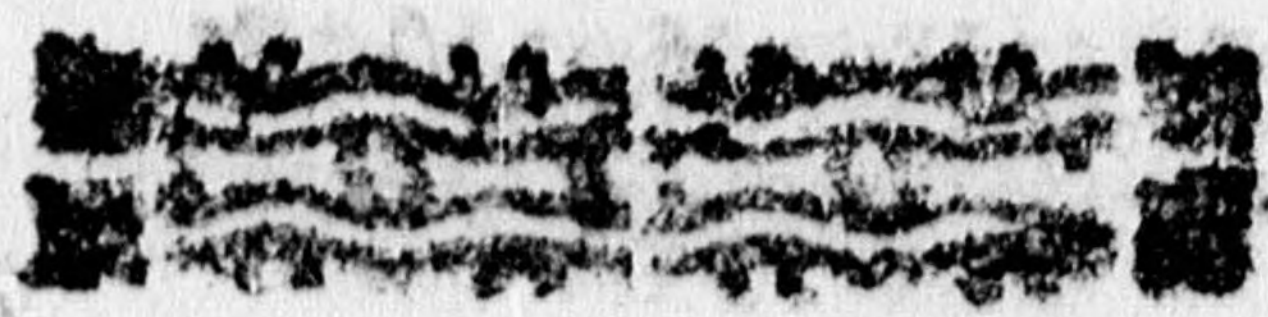
Midön a' fő Ezüst Kamarás jelentést tett volna a' Konsekrátornak, 's a' több Asztaloknál ülő Méltóságoknak is, hogy ő Felsége mindjárt fel fogna kelni az ebéd-től; mind fel keltek Asztalaik mellől a' a' Méltóságok, 's a Kir. Asztalokoz sereglettek; hanem a' Konsekrátor a' maga székében maradott, míg ő Felsége meg mosta a' maga kezeit.

A' kéz-mosásnak végbe menetele után, feltette az Ország' fő Kamarása a' Koronát sipka nélkül az ő Felsége' fejébe, 's azzal fel kelt ő Felsége.

A' Konsekrátor, az Udvari Ceremoniáriusnak segítsége által, el mondta a' *Gratias agimus*. Ekkor, az Ország' Tisztviselői ismét kezekbe vették, párnáztól együtt a' Jegyeket; 's meg indulván a' Szalából ő Felsége, a' jelenlévő minden Méltóságoknak seregében, ment a' maga Szobáiba.

Az Ország' fő Tisztviselői le rakták az Ország' Jegyeit, az e' végre ki rendeltt Kir. Szobában; az Ország' fő Kamarása is le vette az ő Felsége' fejéből a' Koronát, 's helyhette azt a' maga párnájára, az Ország' több drága Jegyei közzé. Ezzel bútsút vettek minden Országos Tisztviselők; 's így lön vége a' Tseh Koronázás' pompás tzeremoniájának.

A' Tsász. 's Kir. Familia, egy veres bársony boritékú kintből nézte vólt a' Kir. Ebéd' tzeremoniáját

niáját. Az ő Felségek' néző színjével által ellenben volt a' Musikások' karja.

A' F. Tsásárné, 12-diken koronáztatott *Tseh* Országának Királynéjává. — Miben különbözött ezen koronázás, Tsászár ő Felsége meg koronáztatásától, alább fog következni.

A' Kir. Koronázás' Napján ki-világosított más épületei között *Prága* Városának, különös emlékezetet érdemel a' könyv-vissgáló Hivatal' épülete. — Itt szemléltetett az ő Felsége' Képe két Geniusok' kezekben, által-láttzólag meg-világosítva, melly alatt ezen *Chronosticon* olvastatott;

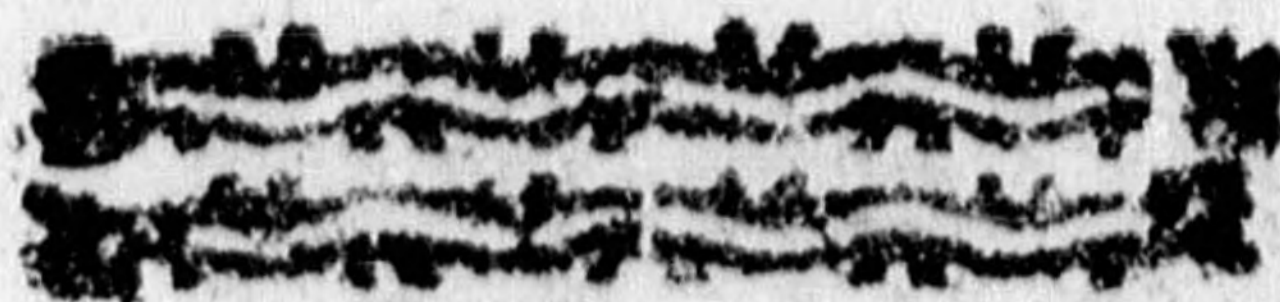
Leopold! Vnser tltVs, Vnser MarC aVreL,
Vnser fVrft, Vnser Vater!

(Leopold! mi Titusunk, im Marcus Aureliusunk, mi Fejedelmünk, mi Atyánk!)

Alább láttatott, a' *Machiavell*' Könyvét széllyel szaggató, 's arra következő szententziát mondó *Minos*:

Ad Catalogum prohibitorum! Leopold. II. regnat.

A' F. Tsászárnénak és Királynénak *Tsehek* Királynéjává lett koronáztatása, egy kevés külömb-séggel a' F. Királyétól, de mindenekben hasonló nagy pompával következő módon vitetett véghez. — Minekutánna ő Felsége 12 dikben a' már le-irt sokaságtól kísértetve a' Kápolnából a' nagy Oltárhoz járult volna, az ott számára készült Bál-dakhinum alatt le-térdeplett, a' Fő Hertzeg Als-szony pedig és két Segittői, a' fő Udvari Mesterné, a' H-gi fő Udvari Mester, és a' több más Als-szony-ságok minnyájon a' nékiek rendeltetett padokra le-ültenek: így szintén ezt tselekedték az Érsek, a' Papság 's az Országának minden főbb Tisztjei. — Ő Felsége a' Tsászár fel-álván, a' Trónus körül álló Tiszttektől kísértetve, az Oltár elejébe az Érsek-hez indúlt. Ugyan ide vezettetett ő Felsége a' Tsászárné-is kézen fogva a' maga fő Udvari Mestere által, a' fő Hertzeg Als-szonytól és ennek két Segi-tőitől kísértetve. A' Tsászár elejébe állitván ő Fel-sége

ségét a' Tsászárnét az Érseknek, maga meg tért ismét előbbi helyére a' Trónusba. A' Tsászárné leterdepelvén az alsó gráditsra, levétette fejről a' házi Koronát, és az alatt, míg az Érsek a' *Litániát* elmondotta, meghajtotta magát elé felé. A' megáldatást, ő Felsége a' Tsászár, a' Papoknak maga is utánok mondotta. — A' Litánia után felvételén a' Tsászárné az házi Koronát fejére, előbbi követőji által ismét a' Baldakhinum alá vissza kísérte. — Ekkor hozzá kezdett az Érsek a' sz. Miséhez. — Az Evangélium után ismét az Oltárhoz járult ő Felsége, az hol jobb keze és válla a' fő Udvari Meesternétől, az Ország fő Kamarásnéjától, és két Udvari Dámáktól a' megkenettetéshez hozzá készítettett, mellyhez a' Konsekrátor (Magszentelő) azonnal hozzá is kezdett. — A' könyörgés után az Oltár háta megé ment ő Felsége, hogy magát ottan megörögtetse, és öltözetit megigazítsa. — Az után vissza jött ő Felsége előbbi helyére, a' Hertzeg Alsószony pedig vévén a' nagy Oltárról a' Koronát, átadta azt a' Consecratornak. A' fő Ország Kamarásnéja pé fedezte az ő Felsége fejét azon veres atlasz főköttövel, mellyet az Orzágnak első Tanácsosa, mint az Ország Vice Kamarásának Helytartója egy aranyos tál formán hozott elő. Végre a' Consecratornak és a' fő Burggráfnak segittsége által a' Hertzeg Alsószony ő Felségének a' Koronát fejére tette.

A' Koronázás után vette a' Hertzeg Alsószony a' Páltzát, és az Ország arany Almáját: az almát adta az Ország fő Birájának, a' páltzát pedig az Ország fő Irójának, kik ezeket a' Consecratornak nyulytván, ez a' páltzát ő Felségének a' Tsászárnénak jobb kezébe, az almát pedig a' balba adta. Ezzel elkezdte a' Consecrator a' szokott beszédet, és az után a' *Te Deumot*, doboknak és trombitáknak harsogásai között. Az után elkezdötenek az agyu ropogások és harangszók másod ízben: ezt követte a' nagy Mise éppen azon szent rend tartások között, mint a' Tsászár koronáztatásának alkalmatófságával.

val. — Továbbá el-kezdöttek a' harangok és ágyu ropogások harmadik ízben, mellyel ö Felségek éppen azon rendel indúltanak vizsgálja a' temptomból, a' mellyel ide jöttek vala; tsak hogy most a' Hertzeg Alsószony ö Felségének a' Királynénak egy lépésnyire háta megett, a' két Segittök pedig oldalai felől mentenek. — Az után mentenek ö Felségek az Ország házába, és innen közönséges ebédhez.

Kedves Uram! — Az Ur mind a' két Hazának igazság Hirdetője, Polgári Hitünk szerint arra kérjük az Urat, hogy ezen Pelten itt esett Környül állásokat voltaképpen az első következő Ujságában elmulhatalanúl bé tegye, hogy Hazánknek Nemesséi, és annak lakosai többen-is kárban ne hozattassanak, a' történt dolog ebből álló: Hogy a' 'Sidóság, uj ezüst, és arany Magyar Övekkel való *hauzirozásra*, házanként való árulástá méréslette adni magát; ámbár azon tsalárdság régen Publikálva volt, hogy: a' 'Sidóknak szabad ne legyen Pesten, és Budán hauzirozni. Most ezen folyó hónapban, 8 dik Septemberben történt; hogy az alább irattak; véletlenül nyomban akattak, hogy két Fő Nemessi Urakat azokkal az hamis Övekkel megkerítették, és drága pénzen azon 'Sidóul készült *Sinórok*, mind pedig a' Gombok hamis Sikkal, avagy is Leónissal által börttatott Öveket el-adták; a' Pesti Gombkötő Czéh azokat az hamis Öveket azon Fő Nemessi Uraktól kezéhez vette attestátumokkal edgyütt, és kötelességünk szerint az Nemes Magistrátusnak fel-adtuk, mellyet a' Nemes Magistrátus a' maga Informátziójával a' Felséges Hely-tartó Tanátsnak ítéletre által fogja adni; hanem addig-is, még a' dolog elő nem fog vétetödni, arra kérjük az Urat, hogy e' tsalárdságot ki hirdesse, mivel az olyan esetekben már sok házan meg tsalattattak, és mivel ezen tsalárdság a' 'Sidók által nem tsak Pelten, és Budán, hanem az egész Hazában már

bé-gyökereztetett; mi ezt kötelefségünk szerint, mivel Pesti Lakosok vagyunk (az itten történt dolgot Hitünk szerint mindeneknek értésére kívántuk adni, hogy az illyetén házurozó 'Sidók , a' kik Gomb kötő munkával kereskednek) magokat az olyanoktól oltalmazzák. — *Pest* 10. Sept. 1791. — *Az egész Gombkötő Czéh.* — Itt Bétsben-is most esztendeje valami Len-sinórból tsinált Sellyem Övekkel tsalt vólt meg egy 'Sidó bizonyos Urakat, azért az effélét örökké a' rendes Mester-emberektől jobb vásárolni; mert ha első tekintetre szép-is a' 'Sidó Öv; de egy 2 hétre semmi se. Sz.

Tudósítás.

Bétsben a' Dominikánusok piattzán a' 796-dik szám alatt tulajdon házában lakó Udvari *Waldhorn* készítő *Kerner Antal*, szükségesnek áliította meg-ujjítani néhány esztendőkkel ez előtt tett jelentését: hogy ő, azon büntetésre méltó tsalárdságnak ki-nyilatkoztatása végett, melly szerint némelly külső országi Instrumentom-készítők *Waldhornokat*, *Trombitákat* 's más egyéb Instrumentomokat szünés nélkül az ő nevének és tzimerének jegye alatt mint jókat el árulni mérészelnék, soha egy tulajdon maga által készült illyen Instrumentomot is valami Kereskedőnek az el-árulásra Commissioba nem adott és ezután-is adni nem fog: hanem azok, a' kik az ő jó, és valósággal általa készült Instrumentomokból akarnak magoknak szerezni, azoknak tetsék egyenesen ő hozzája menni; mert így a' maga munkájának jóságáról felelni, és mindennek a' leg-il-lendőbb áron és leg-nagyobb hamarsággal szolgál-ni fog.

Költ Bétsben Septembernek 27-dikén 1791.